

ТЕРМІНАЛЬНІ КНУРИ ТА ЇХ ВИКОРИСТАННЯ У ПРОМИСЛОВОМУ СВИНАРСТВІ

Курусь І.І., аспірант^{©*}

K.ii@i.ua

Харківська державна зооветеринарна академія, м. Харків, Україна

Анотація. *Свинарство володіє великими потенційними можливостями в ефективному наращуванні м'ясних ресурсів завдяки короткому виробничому циклу, швидкому обігу коштів, удосконаленій організації технологій годівлі, утримання та розведення тварин.*

Цінні господарськи корисні ознаки свиней гарантують їх перевагу у виробництві м'яса порівняно з іншими видами сільськогосподарських тварин. Тому не випадково у країнах з розвиненим тваринництвом (Данія, ФРН, Нідерланди, Угорщина) зростання виробництва м'яса має місце головним чином за рахунок інтенсивного розвитку свинарства.

Нині в Україні використовуються вітчизняні та зарубіжні породи свиней. Більшість з них добре пристосована до місцевих умов годівлі, утримання, має високу продуктивність. В середньому по всіх генотипах свиней вік досягнення живої маси 100 кг сягає 170-195 днів при середньодобових приростах 650-850 г і витраті кормів на 1 кг приросту живої маси 3,6-4,1 корм. од. Для господарств різних категорій розроблена селекційно-технологічна система виробництва свинини, що базується на поєднанні роботи племінного і товарного свинарства з широким впровадженням методів схрещування і гібридизації. Ці методи обумовлюють гетерозисний ефект, що сприяє підвищенню продуктивності свиней на 10-15 % порівняно з чистопородними тваринами.

Ключові слова: *термінальні кнури, гібриди, м'ясна продуктивність, гетерозис, генотип.*

Актуальність досліджень. Основним напрямком селекційно-плеємної роботи у свинарстві стало підвищення м'ясності. В цілому, м'ясність визначається генотиповими факторами, тобто якістю батьків. Іншими словами, фенотип тісно пов'язаний з генотипом. Це означає, що селекція на м'ясність може бути дуже ефективною як при індивідуальній генотиповій, так і при масовій фенотиповій оцінці [4,5].

М'ясну продуктивність визначають кількістю отриманої від свиней

© Курусь І.І.

* Науковий керівник: кандидат с.-г. наук, доцент Д.І. Барановський

продукції, яка придатна для використання в їжу людині. Її оцінюють за забіною масою, масою туші та виходом м'яса і сала в туші. При забої у 100кг маса охолодженої туші більшості порід коливається у межах 62-64 кг, а вихід м'яса 50-63%.

М'ясна продуктивність – високонаслідувана ознака, що змінюється в залежності від породи та під впливом методів розведення і в процесі селекції. Селекційна робота за цим напрямком повинна бути направлена на покращення порід, розробку і широке використання результативних систем схрещування та гібридизації [1,2,3].

Про м'ясну продуктивність свиней судять також за якістю туші за наступними показниками:

- ✓ довжина туші;
- ✓ товщина шпику;
- ✓ площа м'язового вічка;
- ✓ маса задньої третини напівтуші.

Методи досліджень. Використання термінальних кнурів-плідників в промисловому схрещуванні дасть змогу отримати високоякісну та конкурентоздатну свинину за рахунок гетерозису.

Термінальний кнур – це плідник з підвищеною м'ясною наслідуваністю, що забезпечує відмінний вихід якісного м'яса при високій ефективності використання кормів, що стійко передається нащадкам, призначеним для забою, а не для племінних цілей.

При грамотному підборі батьківських форм у гібридів спостерігається підвищення плодючості, життєздатності і інтенсивності росту молодняку, покращення якості м'яса, ефективності використання корму. Використання термінальних кнурів дає суттєве поліпшення м'ясних якостей гібридів.

Термінальний кнур-покращувач повинен використовуватися для збільшення вмісту м'язової тканини і зменшення жирової, а також для покращення смакових та технологічних показників якості туші та мати високу енергію росту. «Найшвидшими», як правило, є гібридні двох- та трьох породні кнури.

Із метою отримання гарантованого ефекту гетерозису в господарствах проводять оцінку різних схем схрещування для успішної роботи системи гібридизації. Ця система передбачає виробництво свинини від багатопорідних гібридів, які отримані від свиноматок поєднаними з термінальними кнурами. Була проведена значна кількість досліджень з вивчення різних породно-лінійних поєднань, як при простому, так і при складному схрещуванні й породно-лінійній гібридизації, але використання термінальних кнурів до цього часу вивчено не повністю.

Використання генетичного потенціалу термінальних кнурів забезпе-

чує як отримання міжпородного гетерозису за відгодівельними якостями, за рахунок підтримання високого рівня гетерозиготності, так і прискорене поліпшення м'ясних якостей завдяки їх адитивному (проміжному) характеру успадкування. Це все може спрацювати у повному обсязі тільки за оптимальної профілактики здоров'я і відповідною годівлею тварин, а також дотримання параметрів мікроклімату, з урахуванням слабкої терморегуляції організму синтетичних кнурів.

Результати досліджень. Головні якості за якими термінальні кнури є покращувачами це:

✓ Максимальна кількість однорідних поросят. Хоч ми і знаємо що данні показники більше залежать від свиноматки, проте кнур теж має на них вплив. Тварина повинна давати бездоганну спермопродукцію з високою запліднюючою здатністю. Мати високе лібідо і бути активним як при природньому паруванні так і при садці на фантом.

✓ Стійкість поросят при вирощуванні до факторів зовнішнього середовища (мікроклімат, інфекції та ін..).

✓ Покращити якість туші(каркасу). Підбираючи кнура ми фактично підбираємо якість туш свого товарного поголів'я, тому тут важливо не помилитись.

✓ Збільшити рівень середньодобових приростів. Термінальний кнур повинен мати енергію росту вищу ніж у материнської свинки.

Висновки

Термінальні кнури за показниками відгодівельної та м'ясо-сальної продуктивності мають право рекомендуватися для використання у системах гібридизації для удосконалення важливих ознак у стаді свиней із гарантованим підвищенням відгодівельних, м'ясо-сальних показників.

Література

1. Агапова Є.М. Від генетики залежить розвиток свинарства / Є.М. Агапова, Р.Л. Сусол, С.А. Гнатюк // Свинарство України. — 2011. - №4. - С. 12-13.

2. Сучасні методики досліджень у свинарстві / Інститут свинарства ім. О.В. Квасницького УААН За редакцією В.П. Рибалко, М.Д. Березовський, Г.А. Богданов, В.Ф. Коваленко та ін. - Полтава, 2005.- 227 с.

3. Баньковський Б.В. Нові м'ясні породи у системі гібридизації // Тваринництво України. - 1995. №10. - С.12-14.

4. Герасимов В. Использование гетерозиса в целях производства товарной свинины / В. Герасимов, Е. Пронь // Свиноводство. - 2000. - №2. - С.5-9.

5. Довідник з виробництва свинини / [За ред. В. П. Рибалко]. — Х. : Еспада, 2001. — 342 с.

ТЕРМИНАЛЬНЫЕ ХРЯКИ И ИХ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ В
ПРОМЫШЛЕННОМ СВИНОВОДСТВЕ

Курусь И.И., аспирант

K.ii@i.ua

Харьковская государственная зооветеринарная академия,
г. Харьков, Украина

Аннотация. Свиноводство обладает большими возможностями в эффективном наращивании мясных ресурсов благодаря короткому производственному циклу, быстрому обороту средств, усовершенствованной организации технологий кормления, содержания и разведения животных.

Ценные хозяйственнополезные признаки свиней гарантируют их преимущество в производстве мяса по сравнению с другими видами сельскохозяйственных животных. Поэтому не случайно в странах с развитым животноводством (Дания, ФРГ, Нидерланды, Венгрия) рост производства мяса имеет место главным образом за счет интенсивного развития свиноводства.

Сейчас в Украине используются отечественные и зарубежные породы свиней. Большинство из них хорошо приспособлены к местным условиям кормления, содержания, имеют высокую продуктивность. В среднем по всем генотипам свиней возраст достижения живой массы 100 кг достигается в 170-195 дней при среднесуточных приростах 650-850 г и расходе кормов на 1 кг прироста живой массы 3,6-4,1 корм. ед. Для хозяйств различных категорий разработана селекционно-технологическая система производства свинины, основанный на сочетании работы племенного и товарного свиноводства с широким внедрением методов скрещивания и гибридизации. Эти методы обуславливают гетерозисный эффект, что способствует повышению продуктивности свиней на 10-15% по сравнению с чистопородными животными.

Ключевые слова: терминальные хряки, гибриды, мясная продуктивность, гетерозис, генотип.

TERMINAL BOARS AND THEIR USE IN INDUSTRIAL PIG FARMING

Kurus I.I., post-graduate

K.ii@i.ua

Kharkiv State Veterinary Academy, Kharkiv, Ukraine

Summary. Pigs have great potential to effectively increase meat resources thanks to a short production cycle, rapid circulation of funds, and improved organization of feeding, rearing and animal breeding techniques.

Valuable economic signs of pigs guarantee their superiority in the production of meat compared with other types of farm animals. Therefore, it is no coincidence that in countries with developed livestock breeding (Denmark, Ger-

many, the Netherlands, Hungary), the increase in meat production is mainly due to the intensive development of pig farming.

Nowadays domestic and foreign breeds of pigs are used in Ukraine. Most of them are well adapted to local conditions of feeding, keeping, and have high productivity. On average, in all genotypes of pigs, the age of reaching a live weight of 100 kg reaches 170-195 days with an average daily increment of 650-850 g per 1 kg of live weight gain and the consumption of 3.6-4.1 pounds of feeding units. For farms of different categories, a breeding and technological system of pork production has been developed based on a combination of pedigree and commercial pig breeding with the wide introduction of cross-breeding and hybridization methods. These methods result in a heterosis effect, which contributes to an increase in the productivity of pigs by 10-15% compared to pure-bred animals.

Key words: terminal boars, hybrids, meat productivity, heterosis, genotype.
